

Notes breus

VAGUES

Ha estat declarada la vaga de telèfons i està anunciada la vaga d'electricitat. Les dues poderoses companyies, Telefònica Nacional i Regs i Força de l'Ebre tenen divergències amb llurs obrers que han de dirimir.

Les vagues plantejades són els dos primers seriosos assumptes socials que ha de resoldre la República a Catalunya. El telèfon i la força i la llum són serveis públics que no poden deixar d'atendre's. De les diferències que les companyies tinguin amb llurs obrers, el públic en toca els resultats.

Les autoritats no poden deixar que els interessats es resolguin per ells mateixos els conflictes. Tenen el deure d'intervenir-hi des del primer moment. Hi han d'intervenir per a ajudar a cercar el fall just i per garantir als ciutadans els serveis indispensables.

A Catalunya una vaga de Regs i Força de l'Ebre pot esdevenir una vaga general. A Reus ho seria. La connexió que existeix entre la companyia d'electricitat i una bona part d'indústries provocaria la paralització de moltes fàbriques.

La intervenció és indispensable, però a la vegada cal que la bona fe la imposi.

En vespres d'obrir-se les Corts Constituents, en vigílies de presentar-se l'Estatut Català que el poble de Catalunya ha d'aprovar i els seus diputats han de fer reeonèixer en estructurar-se la Constitució de la República, cal tenir molta cura per tal que els conflictes plantejats no prenguin derivacions tortuoses; cal fixar-se en què les intervencions que sempre haurien d'ésser saludables no esdevinguin perturbadores; cal preveure el cas lamentabilíssim que podria succeir que de les diferències entre les poderoses companyies i llurs obrers en surtissin perjudicats altres interessos molt més elevats encara, molt més després de tenir-se en compte i indubtablement en situació també que siguin millorats com és de justícia.

XEIX

Vell i nou

Després de les eleccions del dia 28 de juny prop passat, han quedat ben definides en general les directrius de la ideologia del poble català. Ara no més cal que tots els homes i totes les agrupacions s'enquadrin dins el marc del partit polític més afí en les seves idees.

Hem de treballar per a l'organització d'extenses agrupacions polítiques, les quals han d'ésser el baluart que ha d'evitar el retorn de l'antic règim de favoritisme, i a la vegada han d'ésser el suport de la nova política, la qual, alliberada de les influències personals d'un magnat, no ha de transigir més que a les exigències del programa de llur partit.

Arreu de les ciutats i viles de Catalunya, com a deixalles de l'antic règim, hi ha una munió d'entitats republicanes de brillant història, les quals es regeixen i s'organitzen amb certa independència perquè la seva existència respon, més que a les exigències d'un gran partit, a la ideologia i als interessos particulars d'allí on resideix. Si fins avui hi havia poderoses raons que abonessin aquesta actuació, avui ja no solament no hi ha motius, perquè continui aquest estat de coses, sinó que tenen el deure d'emmarcar-se dins la disciplina d'un partit, i bandejar de llur programa totes aquelles coses que siguin incompatibles amb els principis generals del partit en el qual s'hagi adherit.

Cada agrupació, des de la població més petita fins a la més gran ciutat, ha de voler actuar de la manera més democràtica en totes les seves manifestacions, i no han de comportar que siguin conduïts per la influència d'un magnat de la seva societat.

Una de les coses que influeixen més en què les organitzacions polítiques s'esclavitzin a la voluntat d'un magnat, és degut al seu quasi sempre estat econòmic precari, el qual pressupost, si no més és nudreix de les quotes dels socis, no és suficient per a cubrir les més prementors necessitats; la qual cosa fa que s'hagi d'acudir a la liberalitat d'algun pròcer del partit, el qual acostuma cobrar-s'ho amb escreix.

Per evitar aquestes perturbacions s'hauria d'educar a les masses en el sentit que l'actuació política és un deure de ciutadania i que no solament deuen contribuir al triomf del nostre partit donant-li el vot, sinó que tenim l'obligació de fer totes aquelles despeses necessàries per a la propaganda i organització. No hem de voler, ni podem consentir que un senyor pagui allò que és patrimoni de tots i molt menys quan aquest patrimoni és l'ideal sagrat de molts ciutadans.

Aixequem ben alt el cap per damunt dels interessos personals i particulars del lloc, enlairem la nostra mirada cap al cel blau, contemplem l'ample horitzó que ens ofereix la nova política inaugurada el 12 d'abril prop passat, i no tenim cap dubte que tots plegats sabrem redimir-nos de totes aquestes petiteses que en el dia de demà podrien ésser un fort obstacle, sinó la causa del fracàs de l'estructuració de moltes il·lusions i esperances.

J. S.

La Comissió Delegada de Reus de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha obert al seu domicili social del Centre de Lectura, unes oficines lingüístiques que adaptaran al català els rètols, impresos, llegendes, etc., dels comerços i indústries bues ho sol·licitin.

Improvisacions

?—Aquest és el signe que presideix l'actual moment polític.

Què passarà?... A judicar per les noves que ens arriben d'enllà de l'Ebre relacionades amb Catalunya, res de bo.

D'ésser certes les versions que circulen, nosaltres estem en funcions de ratolí i els d'allà dalt, en les de gat que es prepara per l'escomesa. Tot fa creure que es complirà l'adagi que resa: "geni i figura fins a la sepultura" i que una vegada més haurem actuat de cànchids creient que el fet de sentir en república o en monarquia tenia quelcom a veure amb la naturalesa dels homes. La comprensió i el sentit comú no són patrimoni de cap partit. Per damunt de les teories, sura i triomfa l'atavisme; les ambicions malsanes, ofeguen quasi sempre els sentiments fraternals.

Per Catalunya, els auguris que fan els que es diuen ben informats, són decepcionadors. La decepció, però, no és defalliment. No pot defallir el qui com els catalans hem estat afalagats durant aquests darrers mesos d'angoixes i de sacrificis; no pot renunciar, el qui ha vist llegítimat el seu dret a exigir. Recordem que d'Ortega i Gasset a Ossòrio i Gallardo—tots els que s'han dit representants d'una Espanya nova—, han alimentat les nostres il·lusions i han ofert contribuir a la realització dels nostres somnis i esperances. Si els que han promès fidelitat a Catalunya fan honor a la paraula donada, no ens trobarem sols en les hores de prova que s'apropen. Si ens hi trobàvem, demanàriem a la nostra consciència befada el suplement d'energia que fos necessari per tal de compensar l'ajut que ens manqui.

Endarrera, no hi tirarem pas. Catalunya, la voluntat de la qual ha estat esplendorosament manifestada en aquests darrers temps, no pot recular. Què diria la hidalga i valerosa Espanya si la seva filla predilecta es comportava amb cavordia?...

IGNOT